

Билјана ВАНКОВСКА

W
Vo vreme na
opšt a izmama,
ka` uvawet o na
vist i nat a st anuva
revoluci oneren ~i n

W

Xorx ORVEL

ПОВТОРНО ЗА ИМЕТО: ИМА ЛИ ИЗЛЕЗ ОД МАЃЕПСАНИОТ КРУГ?

Ако има изрека со која најчесто сме ја опишувале сопствената нација и нејзиниот менталитет, тогаш таа сигурно е онаа за наведнатата глава која сабја не ја сече. Друг ќе ја надополни со една друга, според која, тешко на народ кој негува имиња како Трајче или Трпе. Елем, на прв поглед изгледа дека тешката историја е таа што го измоделирала нашиот однос кон самите себе, поданичката култура и разбирањето на светот и моќта како нешто непроменливо и неприкосновено. Меѓутоа, тоа е една страна од приказната, страна која најверојатно на многумина толку убаво им 'легнала' што ја негувале и ја протегирале заради манипулација со сопствениот народ. Да не одиме назад во историјата во потрага по соодветни примери, бидејќи денес немаме време за тоа - денес ја живееме историјата на нашите деца, па затоа мораме да им погледнеме на фактите в очи, тука и сега!

Откако ја напишав минатата анализа (насловена "Не ме фиромирај"), никако не помислив дека со тоа ја заокружив приказната, ама еве, признавам дека не верував дека толку брзо ќе се најдам во ситуација да не можам, а да не и се вратам на истата тема - затоа што станува повеќе од ургентна. За само три недели се соочивме со неколку индикативни ситуации. Најнапред, оп! - ете ти го невладиниот сектор со Велигденска кампања за името. Секако, упатена на погрешна адреса и со погрешна порака: демек, треба човек во Македонија да има јајца за да инсистира и опстои на сопственото име!!? Останав без текст, а богами и без здив - зошто со еден замав бев елиминирана од листата на добри Македонци - ем немам јајца, а и како неверник не би можела да се пофалам со црвено и жолто!

Втората небулоза дојде во вид повик за општонационален референдум во врска со името. Демек, ќе сме им покажеле на сите, а особено на Грците и на нашиве политичари дека сме непопусливи во врска со името, при што ќе користиме бројки (само, колку ќе беше доволно, се прашувам - 60 проценти, 80 или можеби 102,3 отсто во стилот на Амди Бајрам!?). **КЛАСИЧЕН ПОВИК НА ПОПУЛИЗАМ,**

ПРИ ШТО СЕ ДЕВАЛВИРА СОПСТВЕНИОТ НАЦИОНАЛЕН ИДЕНТИТЕТ И СЕ ПРЕТВОРА ВО ПРАШАЊЕ НА "ОПШЕСТВЕН ДОГОВОР"! ШТО БИ РЕКОЛ НАРОДОТ - ОД ГОТОВО ДА ПРАВИШ ВЕРСИЈА! ПРИ ТОА, ОНОЈ ШТО ТАКА САМОБЕНДИСАНО ИЗЛЕЗЕ ДА НИ КАЖЕ ДЕКА ДОСЕГА НЕ СМЕ ГИ ИСКОРИСТИЛЕ СИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОДБРАНА НА ИМЕТО ИЗГЛЕДА ДЕКА И ЗАБОРАВИ ШТО СЕ СЛУЧИ НА 7 НОЕМВРИ 2004 ГОДИНА! (Кога сме веќе кај референдумското изјаснување, не видов некој да изреагира на предлогот за измена на Законот за референдум и граѓанска иницијатива. Во него се предлага она што одамна го антиципиравме - ќе се воведат измени, кои ќе оневозможат референдумски случувања од типон на 2004 година, а гласот на граѓаните не ќе се чуе никогаш, бидејќи дефинитивно во држава во која живеат само заедници кои се крстат во Бадинтеровото мнозинство, место за граѓани нема.)

ПРЕМИЕРОТ - МИРОТВОРЕЦ, ПАК, ЦЕЛО ВРЕМЕ НÈ УВЕРУВА ДЕКА ЈА ИМА КОНТРОЛАТА НАД СИТУАЦИЈАТА ВО ПРЕГОВОРИТЕ ВО ВРСКА СО ИМЕТО. НО, ДОДЕКА ТОЈ ГО ПОДГОТВУВАШЕ 'ГОЛЕМИОТ АДУТ' ВО ВИД ДВОЈНА

ФОРМУЛА, НЕМУ МУ СЕ СЛУЧИ ТОКМУ - ДВОЈНА ФОРМУЛА! Всушност, не нему, туку нам ни се случи двојна формула од најлош можен вид! Доколку не го разбираат Езоповскиот јазик на американските дипломати, тогаш нашиве политичари треба повеќе да читаат весници, бидејќи низ медиумите господинот Нимиц ја изнесе целата вистина за двојната формула, користејќи ја тактиката "ти кажувам ќерко, слушни ме снао"! Така, на еден многу нежен начин добивме невидена шлаканица: понудено ни е да си внесеме во Уставот уште едно име за меѓународна употреба!!!

ЕУРЕКА! Овој пат, според Нимиц, Уставот ќе куртули, барем во поглед на едното име што го имаме... Како чист карни се нуди: уште едно име да си одбереме! До скоро се плашевме и ова да не го изгубиме, а види сега - можност, уникатна и историска, да си одбереме уште едно. Така, за секоја прилика, ќе можеме да се дотераме, промениме, нашминкаме - и право во меѓународната заедница! **КАКВА ИРОНИЈА, УШТЕ И КОНКУРС КЕ ТРЕБА ДА РАСПИШЕМЕ!? НАШИВЕ МОЛЧАТ, ОД ШОК ИЛИ ОД МУДРОСТ, АМА ИЗЛЕЗЕ ДЕКА ГЕНИЈАЛНАТА ДВОЈНА ФОРМУЛА, КАКО И СТАПОТ, ИМА-**

ЛА ДВА КРАЈА - ПА СЕГА НÈ ЧУКНА ПО ГЛАВА! БИДЕТЕ СИ ДОМА ШТОМ САКАТЕ, А ЗА НАДВОР МОЖЕТЕ ДА БИРАТЕ ДАЛИ КЕ ГО СЛЕДИТЕ МОДЕЛОТ НА РЕПУБЛИКА СРПСКА ИЛИ НА РЕПУБЛИКА КОНГО - БРАЗАВИЛ!

Апсурдно, ама во овие клучни моменти имаме лидери и на позицијата и на опозицијата, кои се сложуваат околу прашањето за името на државата. И двајцата сметаат дека проблемот ќе се реши со политички средства, или веројатно мислат дека проблемот е политички. И двајцата не слушнале за правни механизми. А тука убаво се вклопува и господинот Нимиц со своето ноторно непознавање на историјата, но и на правните механизми на организацијата која ја претставува. Треба ли некој да ги потсети дека дури и во свет на реал-политик има меѓународни правила? **АЈ, ЗА ЕКОНОМИСТОТ, И ДА МУ ПРОСТИМЕ, АМИ ПРОФЕСОРОТ ПО ПРАВО??? ИЛИ ВРВНИОТ ДИПЛОМАТ???**

ТОКМУ ЗАТОА ДЕНЕС СТОИМЕ ПРЕД ИТНА ПОТРЕБА ДА РЕВАЛОРИЗИРАМЕ НЕКОИ ФАКТИ, ПА И ДА ЈА РЕКАПИТУЛИРАМЕ ДОСЕГАШНАТА РАБОТА НА ГОСПОДИНОТ НИМИЦ. Веќе не може да се толерира фактот за кој се свесни и ОН, а тоа е дека приемот на Република Македонија во ООН беше под сенката не само на еден неприфатлив преседан, туку дури и во директна спротивност со членот 4 на Повелбата. Не дека верувам дека правдата секогаш победува (како во бајките), ама имам тешкотии да го разбираам стравот на власта да покрене правен спор пред надлежна институција!?

Ако веќе ја прифаќаме јурисдикцијата на Хашкиот трибунал, што му недостасува на другиот суд во Хаг, оној за меѓународна правда? Од друга страна, прифативме меѓународно медијаторство, кое веќе деценија не дава плодови, а до сега се плашевме и да проговориме за квалитетот на тој процес. Пусте страв, да не речат дека не сме кооперативни, или да не го налутиме моќниот сојузник...

Што раат си бевме додека САД не нè признаа под името Македонија!!! Никој не се вознемируваше за овој децениски проблем: нашиве се учени да нè 'таласаат', **ГРЦИТЕ ВСУШНОСТ И НЕМААТ ПРИЧИНА ДА ГО РЕШАВААТ ПРАШАЊЕТО СÈ ДОДЕКА СЕКОЈ НÈ ФИРОМИРА (ДУРИ И НА ПЕСНА НА ЕВРОВИЗИЈА), ВКЛУЧУВАЈКИ ГИ И СОСЕДИТЕ, ПА И КОСОВО! А ЗА НИМИЦ, СПОРОТ ОКОЛУ ИМЕТО Е ОЧИГЛЕДНО ЗЛАТНА КОКОШКА - КАЈ БИ НАШОЛ НА ДРУГО МЕСТО ТАКВО ВРАБОТУВАЊЕ? ЕМ ТРАЕ НЕОГРАНИЧЕНО (ЗАТОА ШТО ЧОВЕКОТ, НЕЛИ НЕ САКА ДА НАМЕТНУВА ИЛИ ДУРИ И ПРОГНОЗИРА РОКОВИ ЗА РЕШАВАЊЕ НА ЕДНО ТАКА 'ДЕЛИКАТНО ПРАШАЊЕ' НА БАЛКАНОТ), ЕМ МНОГУ МУ СЕ БЕНДИСУВАЛО ДА СИ ДОАЃА ВО НАШАВА ПИТОМА ФИРОМИНА, ЕМ МЕТАНИИ, ЕМ МОЖЕ ДА СИ ГО ДЕФИНИРА МАНДАТОТ КАКО ШТО КЕ МУ ТЕКНЕ.** Кога дипломат не ја кажува вистината (тоа народски го викаме - лаже), тоа е разбирливо. Ама, сепак, е тешко за компетентен човек да прифати изјава од типот "Не доаѓам со никаков предлог, само сакам да ги слушнам вашите размислувања". Имено, по дефи-

ниција медијаторот има активна улога во решавањето на еден спор: негова работа е откако ќе ги сослуша двете страни, да излезе со сопствен предлог! А Нимиц од сопствени предлози се чува како ѓвол од крст! Од неговите досегашни изјави може да се заклучи дека или не си ја врши работата за која е платен или не ја кажува вистината. Или се плашам дека и премногу добро си ја врши работата... Како тргнал со оптимизам, поезија, чувства, саќање и слично - ќе си остане на функцијава сè додека е жив! Некој треба да му каже дека во земјава може да доаѓа за да ужива тогаш кога ќе си ја заврши работата - или кога чесно ќе се повлече од неа! Исто така, изгледа тој не разбрал дека штосот не е во тоа Грција да нè засака, дека споров нема врска со емоции, туку со елемент на правниот субјективитет на една призната држава. **И ВО НАЈМАЛА РАКА, ХИПОКРИЗИЈА Е И ЦИНИЗАМ ДА НИ СЕ КАЖЕ ДЕКА ПОВИКУВАЊЕТО НА ФАКТОТ ШТО ТРИ ГОЛЕМИ СВЕТСКИ СИЛИ И СТОТИНА ДРУГИ ДРЖАВИ НÈ ПРИЗНАВААТ ПОД УСТАВНОТО ИМЕ БИЛО ИГРАЊЕ НА КАРТА НА МЕЃУНАРОДЕН ПРИТИСОК!!!**

Па, сега кога доаѓа нож до коска (страв човек да го фати од спомнување на Устав и уставни реформи во оваа земја!), редно е некој да ја каже вистината. А таа е дека прашање кое се однесува на една цела држава, и уште поважно на нејзиниот меѓународно-правен субјективитет (бидејќи без име, немате ни целосен субјективитет), се сведува на предмет на дипломатски надмудрувања во затворени куќи - или се банализира како предмет на можен референдум. Нам не ни треба референдумско изјаснување за да си кажеме како се викаме - ами ни треба транспарентност! Најмалку што можеме да очекуваме од власта, па и од господинот медијатор, е да нè почитуваат толку за да ни кажат што навистина се договара. Непријатно е вестите да ги добивате по заобиколен пат, преку дневни весници, бидејќи тоа е израз на непочитување. Не можеме да кажеме дека нашите влади немаат два прста образ, бидејќи нели секогаш се срамуваат од тоа што го чинат. Така беше и за време на потпишувањето на Охридскиот договор, кој го потпишаа скрушум на падините на Водно, нели? Најдобриот 'референдум' т.е. поддршка што може да го добие една влада кога стои пред сериозни искушенија е легитимитетот. **ЗА ЖАЛ, НАШИТЕ ВЛАДИ СÈ УШТЕ ВОДАТ ЛУБОВ СО НАРОДОТ, А И СЕ ВЕРНИ НА МЕЃУНАРОДНАТА ЗАЕДНИЦА. СЕГА, АКО САКААТ ДА ЗАСТАНЕМЕ СПЛОТЕНИ ВО ЕДНА ВАЖНА БИТКА ЗА НАС И ЗА ИДНИТЕ ПОКОЛЕНИЈА, НЕКА ИЗЛЕЗАТ ЈАСНО И ГЛАСНО ЗА ДА НИ КАЖАТ ШТО ТОА НИ СЕ ГОТВИ. И НЕКА 'СМОГНАТ' СИЛА ДА ИЗЛЕЗАТ ОД МАЃЕПСАНИОТ КРУГ НА ЕДЕН АПСУРДЕН ПРОБЛЕМ...**

